

हवामानावर आधारित कृषि सल्ला (ठाणे जिल्हा)
 (ग्रामीण कृषि मौसम सेवा, डॉ. बाळासाहेब सावंत कॉकण कृषि विद्यापीठ, दापोली आणि प्रादेशिक हवामान पूर्वानुमान केंद्र,
 मुंबई यांच्या संयुक्त विद्यमाने)

अंक ७८/२०२०

दिनांक २९/०९/२०२०

कालावधी ५ दिवस

डॉ. प्रशांत बोडके,
 विभाग प्रमुख,
 कृषिविद्या विभाग
 ९४२०४१३२५५

डॉ. विजय मोरे,
 नोडल ऑफिसर,
 कृषिविद्या विभाग
 ९४२२३७४००१

डॉ. शितल यादव,
 तांत्रिक अधिकारी
 कृषिविद्या विभाग
 ८३७९९०११६०

मागील हवामान आठवडा सारांश (दिनांक २३/०९/२०२० ते २९/०९/२०२०)							हवामानाचे घटक	हवामान पूर्वानुमान (दिनांक ३०/०९/२०२० सकाळी ८:३० पासून ०४/१०/२०२० सकाळी ८:३० वाजेपर्यंत)				
२३/०९	२४/०९	२५/०९	२६/०९	२७/०९	२८/०९	२९/०९		३०/०९	०१/१०	०२/१०	०३/१०	०४/१०
११९.८	१३४.८	३.०	४.०	०.०	-	-	पाऊस (मिमी)	४	२	०	८	८
३२.८	३१.०	३२.०	३२.६	३४.२	-	-	कमाल तापमान (अं.से)	३३	३२	३१	३२	३२
२५.०	२४.०	२४.२	-	२४.०	-	-	किमान तापमान (अं.से)	२५	२५	२४	२५	२५
७	५	४	४	३	-	-	मेघाच्छादन (ऑक्टा)	अंशतः ढगाळ	ढगाळ	ढगाळ	निरभ्र	निरभ्र
१००	१००	९४	-	८९	-	-	सकाळची सापेक्ष आर्द्रता	९०	९२	८८	८४	८८
९५	८९	८०	८२	७४	-	-	दुपारची सापेक्ष आर्द्रता	६२	६६	६६	६३	६५
०.०	०.०	०.०	०.०	०.०	-	-	वाऱ्याचा वेग (किमी/तास)	३	३	४	५	५
शांत	शांत	शांत	शांत	शांत	-	-	वाऱ्याची दिशा	आ.द.	द.	द.	द.	द.

हवामान सारांश

हवामान अंदाज	प्रादेशिक हवामान केंद्र, मुंबई यांच्याकडून प्राप्त झालेल्या हवामान अंदाजानुसार ठाणे जिल्ह्यातील तुरळक ठिकाणी दिनांक ३० सप्टेंबर ते ४ ऑक्टोबर, २०२० दरम्यान खूप हलक्या ते हलक्या स्वरूपाच्या पाऊसाची शक्यता आहे.
इशारा	ठाणे जिल्ह्याकरिता जोरदार पाऊसाची कोणतीही चेतावणी नाही.
पाऊसाचा विस्तारित श्रेणी अंदाज	विस्तारित श्रेणी अंदाजानुसार (ईआरएफएस) कोकण विभागात दिनांक २ ते ८ ऑक्टोबर, २०२० दरम्यान सरासरीपेक्षा कमी पाऊसाची शक्यता आहे.

पिक	अवस्था	हवामान अंदाजावर आधारित कृषि सल्ला
खरीप भात	फुलोरा अवस्था (गरव्या जाती), दाणे भरणे अवस्था (निमगरव्या जाती) आणि परिपक्वता अवस्था (हळव्या जाती)	<ul style="list-style-type: none"> पुढील पाचही दिवस सर्वसाधारणपणे पाऊसाची उघडीप राहण्याची शक्यता असल्याने गरवे भात खाचरात पाण्याची पातळी ५ ते १० सें.मी.पर्यंत आणि निम गरवे भात खाचरात पाण्याची पातळी ५ सें.मी. नियंत्रित करावी. तसेच हळवे भात परिपक्व अवस्थेत असल्यास कापणीपूर्वी ८ ते १० दिवस खाचरातील पाण्याचा निचरा होण्याची व्यवस्था करावी. पूर्ण पक्व झालेल्या हळवे भाताची रोपे हिरवी असतानाच सकाळच्या वेळेस "वैभव" विळ्याने जमिनीलगत कापणी करावी. कापणी केलेले भात पिक लगेच मळणी करून धान्य कोरड्या आणि सुरक्षित ठिकाणी वाळविण्यासाठी पसरून ठेवावे. तयार भाताची कापणी उशिरा केल्यास लॉबीच्या टोकाचे चांगले दाणे शेतात पडतात आणि भात कांडपाच्या वेळी कणीचे प्रमाण वाढते. पिकाची कापणी जमिनीलगत करावी तसेच कापणीनंतर शेताची नांगरट करून धस्कटे काढून नष्ट करावीत. यामुळे पुढील हंगामात खोड किड आणि निळे भुंगरे याचा प्रादुर्भाव कमी होण्यास मदत होईल. गरवे भात पिक फुलोऱ्या अवस्थेत असताना नत्र खताची तिसरी मात्रा २८ किलो युरिया प्रती एकरी देण्यात यावी. पाऊसाची उघडीप आणि तापमानात वाढ संभवत असल्याने माळजमिनीवर असलेल्या हळव्या जातीच्या भात पिकावर लष्करी अळीचा प्रादुर्भाव होण्याची शक्यता असल्यामुळे तयार झालेल्या हळव्या भात पिकाची त्वरित कापणी करावी. तसेच भात कापणी नंतर जमिनीची खोल नांगरणी करावी त्यामुळे किडीचे सुप्तावस्थेतील कोष नष्ट होण्यास मदत होईल. सकाळच्या वेळेस जास्त आर्द्रता असण्याची शक्यता असल्याने दुधाळ अवस्थेत असलेल्या निमगरव्या आणि गरव्या भात पिकावर लॉबीवरील ढेकण्याचा प्रादुर्भाव दिसून येण्याची शक्यता आहे. भात पिक दुधाळ अवस्थेत असताना प्रौढ ढेकण्या व त्याची लहान पिल्ले दाण्याला छिद्र पाडून आतील रस शोषून घेतात. त्यामुळे दाणे पोचट राहतात आणि लॉब्या अर्धवट भरतात. अशा दाण्यावर एक सूक्ष्म छिद्र दिसून येते व छिद्राभोवती काळपट, तपकिरी ठिपका तयार होतो. किडीच्या नियंत्रणासाठी बांधवरील गवत कापून बांध स्वच्छ ठेवावेत. पिक दुधाळ अवस्थेत असताना प्रति चूड एक ढेकण्या आढळून आल्यास नियंत्रणासाठी लॅम्बडा सायहॅलोथ्रीन ५ टक्के प्रवाही ५ मि.ली. किंवा डेल्टामेथ्रीन २.८% प्रवाही ९ मि.ली. प्रति १० लिटर पाण्यातून फवारावे किंवा १.५ टक्के क्लोरपायरीफॉस भुक्टी ८ किलो प्रति एकरी सायंकाळी किंवा सकाळी लवकर वारा शांत असताना धुरळावी (टीप: किटकनाशकास लेबल क्लेम नाहीत.). सकाळच्या वेळेस जास्त आर्द्रता असण्याची शक्यता असल्याने गरव्या भात पिकावर कडा करपा ह्या जीवाणूजन्य रोगाचा प्रादुर्भाव दिसून येण्याची शक्यता आहे. कडा करपा रोगामुळे पानांचे शेंडे आणि कडा पिवळसर रंगाच्या होतात व रोगग्रस्त रोपांची पाने कडेकडून मध्य शिरेच्या दिशेने करपतात. सकाळच्या वेळेस पानांच्या खालच्या बाजूला दुधाळ

		रंगाचे दवबिंदू साचलेले दिसून येतात. रोगाचा प्रादुर्भाव दिसून येत असल्यास नियंत्रणासाठी स्टेप्टोसायक्लीन ५ ग्रॅम आणि कॉपर ऑक्सिक्लोराईड २५ ग्रॅम प्रति १० लिटर पाण्यामध्ये मिसळून एकत्रित फवारणी करावी. (सदर बुरशीनाशके लेबल क्लेम नाहीत).
आंबा	वाढीची अवस्था	<ul style="list-style-type: none"> पाऊसाची उघडझाप आणि तापमानात वाढ संभवण्याची शक्यता असल्याने आंब्याला पालवी फुटण्यासाठी पोषक वातावरण असल्याने नवीन पालवीचे तुडतुडे आणि मिज माशीच्या प्रादुर्भावापासून संरक्षण करण्यासाठी डेल्टामेथ्रीन २.८% प्रवाही ९ मि.ली. प्रति १० लिटर पाण्यात मिसळून फवारणी करावी. आंबा बागेतील गवत, रोगग्रस्त फांद्या काढून बागेची साफसफाई करावी आणि नंतर कीटकनाशकाची फवारणी घ्यावी
नारळ	फळधारणा	<ul style="list-style-type: none"> पाऊसाची उघडीप आणि तापमानात वाढ संभवत असल्याने नवीन लागवड केलेल्या नारळ बागेत तसेच पूर्ण वाढलेल्या माडांना पाणी देण्याची व्यवस्था करावी. आंब्यामध्ये ओलावा टिकविण्यासाठी नारळाची सोंडणे पुरावीत. नवीन लागवड केलेल्या नारळाच्या रोपांची वाढत्या उन्हामुळे पाने करपू नये म्हणून पहिली दोन वर्षे रोपांना वरून सावली करावी.
चिक्	फळधारणा	<ul style="list-style-type: none"> चिक् बागांची गवत काढून साफसफाई करावी. वाळलेल्या, मृत आणि अशक्त फांद्या कापून विरळणी करावी व कापलेल्या भागावर बोर्डोपेस्ट लावावी तसेच १ टक्के बोर्डोमिश्रणाची संपूर्ण झाडावर फवारणी करावी. पाऊसाची उघडीप आणि तापमानात वाढ संभवत असल्याने चिक् बागेस पाणी देण्याची व्यवस्था करावी.
मिरची	रोप अवस्था	<ul style="list-style-type: none"> पाऊसाची उघडीप आणि तापमानात वाढ संभवत असल्याने रोपवाटीकेतील मिरची पिकाच्या रोपांना पाणी देण्याची व्यवस्था करावी.
<p>सदर कृषि सल्ला पत्रिका डॉ. बाळासाहेब सावंत कॉकण कृषि विद्यापीठ, दापोली येथील ग्रामीण कृषि मौसम सेवा योजनेतील तज्ञ समितीच्या शिफारशीनुसार तयार करून प्रसारित करण्यात आली.</p> <p>अधिक माहितीसाठी नजीकच्या कृषी विद्यापीठाचे केंद्र किंवा महाराष्ट्र शासनाचे कृषी अधिकारी यांच्याशी संपर्क करावा</p>		